

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет романо-германської філології

кафедра романської філології  
та порівняльно-типологічного мовознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023р.

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Практичний курс перекладу французької мови**

для студентів 4 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми	035.04.01 Мова і література (англійська)
спеціалізації	035.04 Германські мови і літератури (переклад включно)

**Розробники:**

*Коваленко Сергій Петрович*, старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства факультету романогерманської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

**Викладачі:**

*Коваленко Сергій Петрович*, старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

---

Протокол . № 1 від «25» серпня 2023 р

Завідувач кафедри романської філології  
та порівняльно-типологічного мовознавства \_\_\_\_\_ Юлія ПІДПРИГОРА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми  
035.04.01 Мова і література (англійська)

\_\_\_\_\_.2023\_\_р.

Гарант освітньої професійної програми \_\_\_\_\_ Валентина ЯКУБА

Робочу програму перевірено

\_\_\_\_\_.\_\_\_\_\_.2023 р.

Заступник декана \_\_\_\_\_ Марина ЗВЕРЕВА

Пролонговано:

протокол № \_\_\_\_

на 2024/2025 н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2024р.,

протокол № \_\_\_\_

на 2025/2026 н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2025р.,

протокол № \_\_\_\_

на 2026/2027 н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2026р.,

протокол № \_\_\_\_

на 2027/2028 н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2027р.,

## 1. Опис навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу другої іноземної (французької) мови»

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	французька	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	18	18
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль		
Самостійна робота	10	10
Форма семестрового контролю	залік	залік

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу другої іноземної (французької) мови»

Даний курс відіграє особливу роль в системі дисциплін навчального плану, оскільки він вводить студента у коло дисциплін майбутнього фаху. Студент дізнається про роль і значення перекладу в житті суспільства, про види перекладацької діяльності та труднощі, з якими постійно стикається перекладач, і про те, як вони долаються в усному чи письмовому спілкуванні з відповідним контингентом співрозмовників або читачів.

**Мета навчальної дисципліни** – підготовка студентів до здійснення перекладацької діяльності шляхом розвитку ряду загальних та фахових компетентностей, зокрема формуванню перекладацької компетентності;

отримання студентами практичних навичок з інтерпретації перекладів художніх текстів з французької мови на українську.

## **2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Практичний курс перекладу другої іноземної (французької) мови»**

**Метою** вивчення дисципліни є формування у студентів комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетенцій, які забезпечать уміння ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування.

**Завданнями навчальної дисципліни** є формування наступних компетентностей:

### **Загальні компетентності:**

ЗК 4 – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 – Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 – Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 – Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 11 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 12 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

### **Фахові компетентності (ФК):**

#### **Загально-професійні компетентності**

ФК 2 – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 5 – Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6 – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і

регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою.

ФК 9 – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

ФК 10 – Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11 – Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 – Здатність до організації ділової комунікації

### **Комунікативні компетенції:**

ФК 13 – *Лексико-граматична компетентність передбачає:* володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК 14 – *Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає:* знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК 15 – *Інтераакційна компетентність передбачає:* уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;

ФК 16 – *Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає:* знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в

типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

### **Прикладні компетентності:**

ФК 17 – *Інформаційна комунікативно – технічна компетенція*: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних;

ФК 18 – *Перекладацька компетенція*: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом;

### **3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «Практичний курс перекладу другої іноземної (французької) мови»**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

ПРН 5 – Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 7 – Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10 – Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11 – Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

ПРН 12 – Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14 – Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15 – Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 17 – Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18 – Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20 – Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

ПРН 21 – Перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організувати процес перекладу.

ПРН 22 – Застосовувати теорії і володіти практичними навичками проєктування, конструювання, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, складати різні види планів для організації процесу навчання англійською мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу у закладах та специфіку професійної педагогічної діяльності.

#### 4. Структура навчальної дисципліни Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт			
		Аудиторна		Самостійна	Контрольні заходи
		Лекції	Практичні		
<b>VII семестр</b>					
<b>Змістовий модуль 1. Граматичні питання перекладу</b>					
Пошук граматичних універсальних моделей перекладу.	5		3	2	
Граматичні трансформації при перекладі	5		3	2	

Об'єднання та розділення речень	5		3	2	
Переклад абсолютних дієприкметникових зворотів	4		3	1	
Трансформації, необхідні для уникнення інверсії підмета мови оригіналу.	4		3	1	
Оказіональні відповідності та переклад на різних рівнях еквівалентності.	5		3	2	
Модульна контрольна робота № 1	2				2
<b>Усього за змістовий модуль</b>	<b>30</b>		<b>18</b>	<b>10</b>	<b>2</b>
<b>Усього за VII семестр</b>	<b>30</b>		<b>18</b>	<b>10</b>	<b>2</b>
<b>VIII семестр</b>					
<b>Змістовий модуль 2. Стилiстичнi особливостi перекладу.</b>					
Поняття стилю в теорії перекладу.	3		2	1	
Переклад розмовного стилю.	3		2	1	
Переклад офіційно-ділового стилю.	3		2	1	
Переклад науково-технічного стилю.	3		2	1	
Переклад публіцистичного стилю.	3		2	1	
Деякі особливі проблеми літературного перекладу.	3		2	1	
Переклад гри слів (каламбурів).	3		2	1	
Переклад каламбурів за формою та полісемічною основою.	3		2	1	
Критерії оцінки якості перекладів.	4		2	2	
Модульна контрольна робота № 2	2				2
<b>Усього за змістовий модуль</b>	<b>30</b>		<b>18</b>	<b>10</b>	<b>2</b>
<b>Усього за VIII семестр</b>	<b>30</b>		<b>18</b>	<b>10</b>	<b>2</b>
<b>Усього за рік</b>	<b>60</b>		<b>36</b>	<b>20</b>	<b>4</b>

## 5. Програма навчальної дисципліни

### Семестр 7

#### Змістовий модуль 1. Граматичні питання перекладу

Пошук граматичних універсальних моделей перекладу. Підходи до пошуку граматичних універсалій. Читання та переклад запропонованого тексту.

Граматичні трансформації при перекладі. Засоби трансформації активних та пасивних конструкцій. Читання та переклад запропонованого тексту.



Об'єднання та розділення речень. Об'єднання речень за допомогою складносурядних та складнопідрядних сполучників. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад абсолютних дієприкметникових зворотів. Засоби трансформацій абсолютних дієприкметникових зворотів в мові перекладу. Читання та переклад запропонованого тексту.

Трансформації, необхідні для уникнення інверсії підмета мови оригіналу. Прямий порядок слів та неозначені конструкції. Читання та переклад запропонованого тексту.

Оказіональні відповідності та переклад на різних рівнях еквівалентності. Лінгвістична ієрархія граматичних відповідностей та труднощі перекладу. Читання та переклад запропонованого тексту.

## **Семестр 8**

### **Змістовий модуль 2. Стилiстичнi особливостi перекладу**

Поняття стилю в теорії перекладу. Особливості стилів та труднощі їх відтворення в мові перекладу. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад розмовного стилю. Розмовний стиль та мовленнєва норма. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад офіційно-ділового стилю. Раціональний та колективний характер офіційно-ділового стилю. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад науково-технічного стилю. Спрощені граматичні конструкції та термінологічна лексика. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад публіцистичного стилю. Стилiстичнi засоби впливу на читача та їх відтворення в мові перекладу. Читання та переклад запропонованого тексту.

Деякі особливі проблеми літературного перекладу. Засоби відтворення нюансів авторського стилю. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад гри слів (каламбурів). Засоби відтворення комічного ефекту гри слів в мові перекладу. Читання та переклад запропонованого тексту.

Переклад каламбурів за формою та полісемічною основою. Синтетичні засоби відтворення комічного ефекту в українській мові. Читання та переклад запропонованого тексту.

Критерії оцінки якості перекладів. Принцип перекладності. Принцип функціональної еквівалентності. Принцип ієрархії значень. Переклад літературних текстів. Специфіка поетичного перекладу. Переклад соціо-політичної літератури. Читання та переклад запропонованого тексту.

## 6. Контроль навчальних досягнень

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	7 семестр		8 семестр	
		Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	9	9	9	9
Робота на практичному занятті	10	9	90	9	90
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-	-	129	-	129
Розрахунок коефіцієнта для заліку		12,9			

### 6.2. Форми проведення практичних занять та критерії їх оцінювання

Практичні заняття проводяться у двох формах - усній та письмовій.

Усні відповіді (переклад текстів/фрагментів текстів; пояснення трансформацій; зіставлення оригіналу та перекладу та ін.) оцінюються в 10 балів. **Критерії оцінювання:**

- адекватність перекладу (2 бали);
- повнота та змістовність перекладу (2 бали);
- використання перекладацьких трансформацій (2 бали);

- мовна правильність (2 бали);
- дотримання стилю тексту при перекладі (2 бали).

Письмове завдання у формі тесту оцінюється в 1 бал за кожен правильну відповідь.

Письмове завдання у формі перекладу (окремих речень, тексту) оцінюється в 10 балів. **Критерії оцінювання:**

- адекватність перекладу (2 бали);
- повнота та змістовність перекладу (2 бали);
- використання перекладацьких трансформацій (2 бали);
- мовна правильність (2 бали);

### **6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання**

Письмовий переклад текстів:

1. Coutelle A. Rémy et le mystère de Saint-Péray. – Paris : Hachette Livre. – 48 p.
2. Maupassant Gui de. Boule de Suif. – К.: Фоліо, 2011. – 223 с.
3. Lelord F. Le voyage d’Hector ou la recherche du bonheur. Paris : Editions Odile Jacob, 2002.

Загальна кількість балів за 1 самостійну роботу – 5 балів.

#### **Критерії оцінювання:**

- адекватність перекладу (1 бал);
- повнота та змістовність перекладу (1 бал);
- використання перекладацьких трансформацій (1 бал);
- мовна правильність (1 бал);
- дотримання стилю тексту при перекладі (1 бал).

### **6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Модульний контроль проводиться у формі письмового тесту. Контроль передбачає виконання 25 тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Сума балів за правильно виконані завдання становить 25 балів.

### **6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Семестровим контролем з навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу французької мови» за навчальним планом в 7 та 8 семестрах є залік.

Залік здійснюється шляхом підрахунку загальної кількості балів за усі види робіт протягом семестру з урахуванням коефіцієнту 12,9. Максимальний бал, який студент може отримати становить 100.

### 6.6.Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Пошук граматичних універсальних моделей перекладу.
2. Граматичні трансформації при перекладі.
3. Об'єднання та розділення речень.
4. Переклад абсолютних дієприкметникових зворотів.
5. Трансформації, необхідні для уникнення інверсії підмета мови оригіналу.
6. Оказіональні відповідності та переклад на різних рівнях еквівалентності.
7. Поняття стилю в теорії перекладу.
8. Переклад розмовного стилю.
9. Переклад офіційно-ділового стилю.
10. Переклад науково-технічного стилю.
11. Переклад публіцистичного стилю.
12. Деякі особливі проблеми літературного перекладу.
13. Переклад гри слів (каламбурів).
14. Переклад каламбурів за формою та полісемічною основою.
15. Критерії оцінки якості перекладів.

### 6.7. Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**7. Навчально-методична карта дисципліни**  
**«Практичний курс перекладу другої іноземної (німецької) мови»**

Разом на **VII семестр**: 30 год.,  
 практичні заняття –18 год., модульний контроль - 2 год., самостійна робота –  
 10 год.

Разом на **VIII семестр**: 30 год.,  
 практичні заняття –18 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота –  
 10 год.

	7 семестр	8 семестр
Модулі	модуль I	модуль II
Назва модуля	Перекладознавство у системі філологічних дисциплін, основні категорії перекладознавства	Функціонально-стилістичні проблеми перекладу
Присутність на практичному занятті	1 x 9 = 9	1 x 9 = 9
Робота на практичних заняттях	10 x 9 = 90	10 x 9 = 90
Самостійна робота	1x5=5	1 x 5 = 5
Модульний контроль	МКР № 1 (25б.)	МКР № 2 (25б.)
Кількість балів за модуль	129	129
Підсумковий контроль	Залік	залік

## 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

### Основна література

1. Максименко О. В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова) – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 168 с.
2. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу. Французька мова: підручник – Київ: Либідь, 1995. – 319 с.
3. Guțu A. Théorie et pratique de la traduction: support didactique à l'intention des étudiants en filière traduction du cycle licence / A. Guțu ; Univ. Libre Int. de Moldova. Fac. Langues Etrangères. Dep. Philologie Fr. – Ch. : ULIM, 2007. – 173 p.

### Додаткова література

4. Самойлова О. П. Практична граматики французької мови / О. П. Самойлова, Є. В. Комірна. – К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2008. – 512 с.
5. Le Nouveau Petit Robert. Dictionnaire de la langue française. – SEJER, 2004.
6. Dictionnaire des synonymes. – Paris: Larousse-Bordas 2001.
7. Marie-Astrid Bailly-Maitre. Camille Boulouis. Bescherelle, la conjugaison pour tous. Hatier- Paris, 2004.
8. Coutelle A. Rémy et le mystère de Saint-Péray. – Paris : Hachette Livre. – 48 p.
9. Maupassant Gui de. Boule de Suif. – К.: Фоліо, 2011. – 223 с.
10. Lelord F. Le voyage d'Hector ou la recherche du bonheur. Paris : Editions Odile Jacob, 2002.

## 9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. <http://www.lepointdufle.net>
2. <http://www.bonjourdefrance.com>
3. <http://www.etudes-litteraires.com>
4. <http://www.francaisfacile.com>
5. <http://www.podcastfrancaisfacile.com>
6. <http://image.l.hjfile.cn/file/201112/201112047242297179.pdf>